

Izvajanje ukrepov za Naturo 2000 na traviščih pilotnega območja Štajerska projekta LIFE-IP NATURA.SI

Jelka Brdnik, Petra Korenak
KGZS Zavod Ptuj

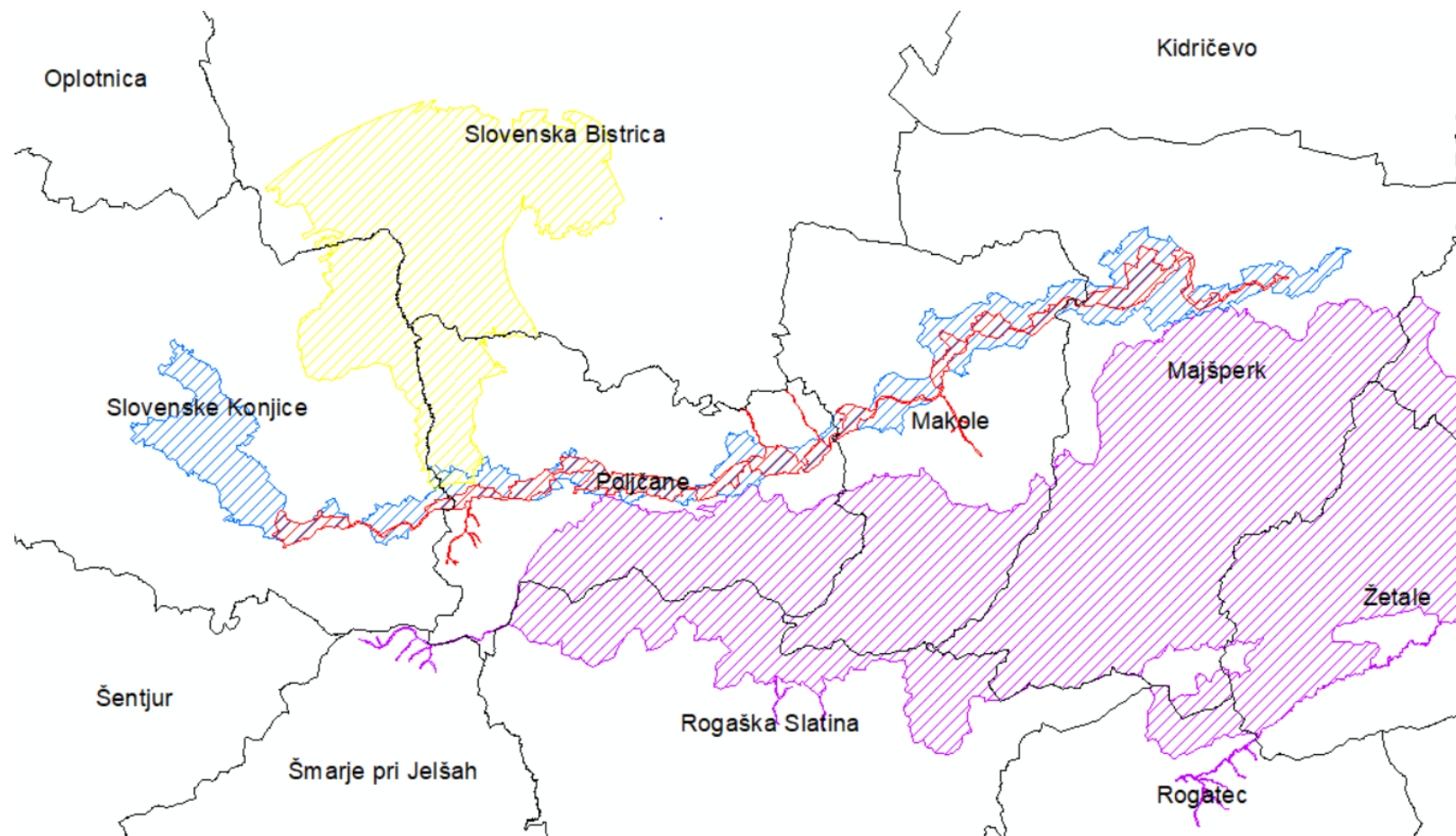
Ljubljana, 17.01.2024

Predstavitev območja travišča Štajerske

Natura 2000 območja:

- Dravinjska dolina,
- Dravinja s pritoki,
- Ličenca pri Poljčanah,
- Boč – Haloze –
Donačka gora,
- Volčeke

Predstavitev območja travišč Štajerske

Območje	Površina (ha)	Raba 1300 (ha)	Delež 1300 (%)	Št. GERK-ov	Št. kmetij
Dravinjska dolina	1.911	914	48	1.369	354
Dravinja s pritoki	541	305	56	537	205
Ličenca pri Poljčanah	2.727	720	26	783	204
Boč - Haloze - Donačka gora	10.882	2.258	21	2.295	602
Volčeke	104	30	29	57	28

Izbrane aktivnosti

Aktivnosti za kmetije, ki so želele vstopiti v upravljanje travišč v sklopu projekta smo partnerji projekta usklajevali in izbrali na podlagi zahtev vrst in habitatnih tipov, na podlagi rezultatov opravljenih anket kmetij iz tega območja ter terenskih ogledov in pogovorov s kmetijami.

Aktivnosti smo razdelili na več sklopov:

- **krepitev zmogljivosti;**
- **prilagojeno kmetovanje;**
- **odkupi in najemi zemljišč.**

21. Ali ste se pripravili vključiti v projekt LIFE IP NATURA?

DA NE NE VEM

Navedi 3 razloge:

4. _____

5. _____

6. _____

21.1 Če ste odgovorili z DA, s koliko ha površin bi se vključili? Označite z X.

☐ Manj kot 0,5 ha
☐ Več kot 0,5 ha
☐ S celotnim GERS-om, neglede na njegovo površino

22. Kaj bi vas preprečilo za vključitev v projekt LIFE IP NATURA? Z X Označite **NADVIČ** 3 možnosti.

☐ Sanacija depresij na trajnem travniku
☐ Zasaditev ali vzdrževanje mejic
☐ Vzpostavitev ali vzdrževanje jarkov z namenom hitrejšega odtoka poplavnih vod
☐ Odprava zarasti in invazivnih tujerodnih vrst
☐ Sofinanciranje pri nakupu specialne mehanizacije
☐ Ureditev katastrskih mej
☐ Skupna nabava strojev za obdelavo travinja
☐ Ogled dobrih praks
☐ Drugo:

23. Poznate rastlino zdravilno strašnico?

DA NE

23.1 Je zdravilna strašnica prisotna na vaših travnikih?

DA NE NE VEM

24. Ste katerega od teh metuljev opazili na vaših travnikih?

☐ Strašnicin mravljiščar
☐ Temni mravljiščar
☐ Travniki postavnčar

25. Nam želite se karkoli sporočiti? (glede KOPOP, projekta LIFE IP NATURA, ...)

_____

_____

1. Krepitev zmogljivosti

Okrepljeno svetovanje in razlaga učinkov ukrepov:

- individualno svetovanje;
- razlaga ukrepa KOPOP, posebej operacij HAB in MET.

Administrativno usposabljanje kmetij:

- pomoč kmetiji pri vzpostavljanju administracije za KOPOP ukrepa HAB in MET.

Organizacija drugih usposabljanj na željo kmetov ter ogledi dobrih praks:

- organizacija strokovne ekskurzije z ogledom dobrih kmetijskih praks;
- organizacija različnih usposabljanj.

2. Prilagojeno kmetovanje

Prilagojeno kmetovanje na prioritethih površinah
za ohranjanje metuljev:

- košnja in paša se **ne** izvaja med 15. junijem in 15. septembrom;
- mulčenje in gnojenje se ne izvaja skozi vse leto;
- če se izvaja košnja, je potrebno spravilo krme s travinja;
- apnenje se ne izvaja;
- ohranja se naravni relief in značaj travnikov;
- trava pred spravilom na travniku odleži vsaj 2 dni.

Prilagojeno kmetovanje na prioriternih površinah **za ohranjanje habitatnih tipov:**

- košnja in paša se izvaja **po** 30. maju;
- mulčenje se ne izvaja;
- gnojenje z organskimi gnojili je omejeno na 40 kg dušika iz organskih gnojil na hektar;
- če se izvaja košnja, je potrebno spravilo s travinja;
- apnenje se ne izvaja;
- ohranja se naravni relief in značaj travnikov;
- trava pred spravilom na travniku odleži vsaj 2 dni.

Brezplačna uporaba mehanizacije in opreme

Za izvajanje prilagojene kmetijske prakse, ki predstavlja nadgradnjo zahtev obstoječih ukrepov Skupne kmetijske politike smo kmetijam ponudili v individualno ali skupinsko brezplačno uporabo mehanizacijo za košnjo in spravilo krme iz travinja:

- kosilnice;
- obračalniki;
- zgrabljalniki;
- nakladalne prikolice;
- balirke in podobno;
- sejalnice za direktno setev trave;
- fiksne ali premične dosuševalne naprave za bale.

Kmetija bo še vsaj 5 let po koncu projekta na vključeni površini izvajala prilagojeno kmetijsko prakso.

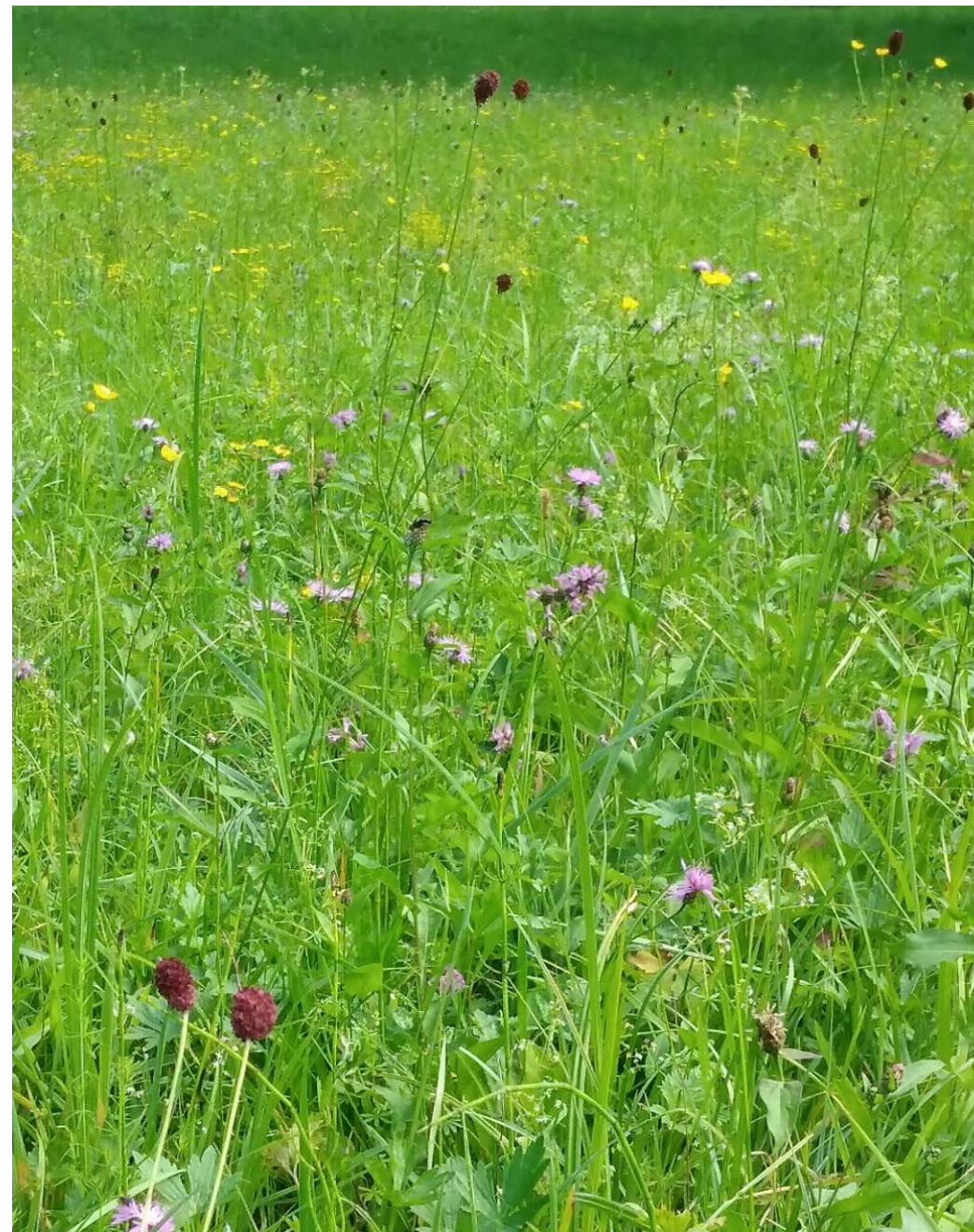
Finančno nadomestilo

- Nadomestilo za izvajanje prilagojene kmetijske prakse, ki predstavlja nadgradnjo zahtev obstoječih ukrepov evropske kmetijske politike.
- Nadomestilo bomo izplačevali **redno letno od leta 2022 do vključno 2026 in bo vezano na enoto površine (ha)** za upravljanje v skladu s pogodbo.
- Denarno nadomestilo bodo kmetije prejemale do konca projekta.

Kmetija bo še vsaj 5 let po koncu projekta na vključeni površini izvajala prilagojeno kmetijsko prakso kljub temu, da ne bo več prejemale finančnega nadomestila.

3. Odkupi in najemi zemljišč

- Za odkup ali najem so predvidene le prioritete travniške površine;
- s travniki bo nato primerno upravljala KGZ Ptuj.

Pridobivanje kmetij v projekt:

- Pošiljanje obvestil o projektu kmetijam s prioritetskimi površinami po pošti;
- delavnice;
- osebni obiski na kmetijah;
- članki v lokalnem glasilu;
- panožni krožki;
- javni poziv »Kmetje ohranjamo travnike Štajerske«;

Rezultati vpisa v projekt:

CILJ
100 HA

Na javni poziv je prispelo **59 vlog**: 51 za finančno nadomestilo, 4 za mehanizacijo, 1 za finančno nadomestilo in mehanizacijo, 3 za odkup.

Mehanizacija: 3 kosilnice, 2 zgrabljalnika, 1 obračalnik.

Območje	Površina HAB (ha)	Površina MET (ha)
Dravinjska dolina in Dravinja s pritoki	26,59	8,78
Ličenca pri Poljčanah	29,31	11,8
Boč - Haloze - Donačka gora	11,21	
Volčeke		10,25
SKUPAJ (52 vlog, 49 kmetij)	67,11	30,83

Od tega je bilo 5 odstopov od vloge, ena zavrnitev vloge, pri eni čakamo na odločitev pooblaščenec.

Spodbujanje k vpisu v KOPOP

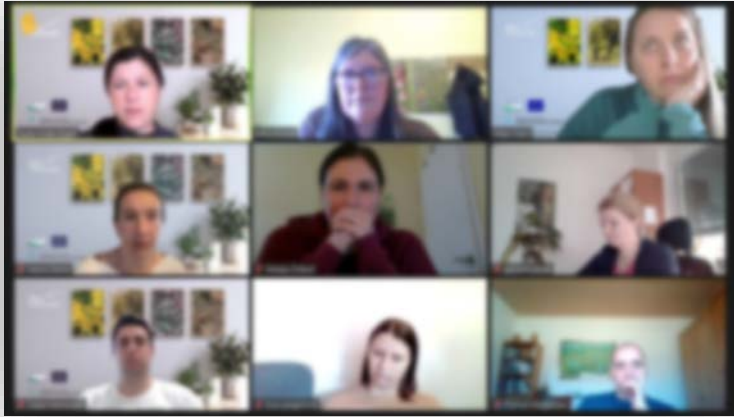
Kmetije vzpodbujamo k vpisu v KOPOP operaciji HAB in MET.

Primerjava vpisa po letih:

OBMOČJE	LETO									
	2019 (ha)		2020 (ha)		2021 (ha)		2022 (ha)		2023 (ha)	
	HAB	MET	HAB	MET	HAB	MET	HAB	MET	HAB	MET
Volčeke		0,26		0,46		5,41		9,49		6,90
Ličenca					13,63		26,42	3,39	26,96	11,18
Dravinja	0,64	5,51	0,79	5,56	1,54	5,55	3,70	9,22	44,37	5,26
Boč	13,63		14,26		14,43		23,81		190,92	
SKUPAJ	14,27	5,77	15,05	6,02	29,6	10,96	53,93	22,1	262,25	23,34

Za leto 2023 podatki o vpisu niso popolni zaradi delnega izpada slojev HAB in MET na območju Dravinje in Ličence.

Zaključki in izkušnje:

Izzivi:

- Soočanje z intenzivnim kmetijstvom in potrebo po varovanju narave;
- usklajevanja s projektnimi partnerji;
- sestanki med projektnimi partnerji in delo na terenu v času korone.

Kaj je pripomoglo k doseganju ciljev:

- Sočasno obiskovanje kmetij s strani strokovnjakov za kmetijstvo in varstvo narave;
- ustrezno finančno ovrednotenje ukrepov za varovanje narave;
- ukrepi so prostovoljni;
- upoštevanje predlogov kmetij.

Hvala za pozornost

